

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényesek bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Főszerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Szerkesztő:
Maritz Mihály

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

ia ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Megszűnt a harc Észak-Afrikában

A Messe tábornok vezérlete alatt végsőig küzdő I. olasz hadsereg, csütörtök reggel, Mussolini parancsára megszűntette az ellenállást — Kanada miniszterelnöke is részt vesz Roosevelt és Churchill tanácskozásain — Sztalin távolmaradásának okaival foglalkozik a Popolo di Roma

A kubáni hídfőnél és Liszicsanszktól északra újabb szovjet támadásokat vertek vissza

A Messe tábornok parancsnoksága alatt hőiesen küzdő I. olasz hadsereg, melynek — mint az olasz hadijelentés megállapítja — az afrikai végső ellenállás megtisztelő feladata jutott, csütörtökön reggel, Mussolini rendeletére, megszűntette a harcot. Ezzel a harmincöt hónapon át váltakozó eséllyel tartó afrikai csata véget ért. A német hadijelentés szerint a tuniziai tengerparti hegységekben egyes harci csoportok, amennyiben még löszrel rendelkeztek, tegnap is ellenáltak.

A keleti arcvonalon a kubáni hídfőnél és Liszicsanszktól északra a tengelyvédelem tegnap is visszautasította a Szovjet támadásait. A légi tevékenység igen élénk volt.

A német távirati iroda Reuter-jelentést ismertett, mely szerint eddig semmi sem szivárgott ki az angol és amerikai vezérkar megbeszéléseinek tartalmáról. Ezek a megbeszélések állítólag hosszú ideig tartottak. Arról sincs hír, mennyi ideig marad Churchill Washingtonban. Valószínűnek tartják, hogy a brit kormányfő több napot tölt a szövetségi fővárosban, annál is inkább, mert Mackenzie King kanadai miniszterelnököt is bevonják a napokban a tanácskozásokba. A Roosevelt—Churchill találkozó kapcsán az északamerikai sajtó a kétéltű hadászati kérdések sürgősségét hangsúlyozza.

A Roosevelt—Churchill találkozó

Churchill brit miniszterelnök washingtoni látogatása és tárgyalásai iránt a tengely-sajtó is élénk érdeklődést tanúsít. A német lapok kiemelik a Wilhelmstrassen tegnap erre vonatkozóan elhangzott nyilatkozatokat, melyek egyrészt annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy Washingtonban — bár a szövetségesek katonai és hadászati megbeszéléseit jelenleg — elsősorban politikai jellegű kérdések állanak a tárgyalások középpontjában, — másrészt pedig nagyon valószínűnek tartják, hogy a Szovjetet érintő kérdésekben a szövetségesek nem hoznak Moszkva kárára történő határozatokat. Német megítélés szerint — mint ezt a Rador jelentése is közli — „szinte bizonyosra vehető, hogy a problémák megoldása azok kárára történik majd, akik biztak az Atlanti Chartában és más, hasonló ígéretekben.”

Az olasz sajtó hasonló felfogást tükröz. A Popolo di Roma a többi között felhívja a figyelmet arra, hogy Sztalin éppen úgy, mint Casablancában, a washingtoni tárgyalásokon sem képviselték magát. Litvinov washingtoni szovjet nagykövet Churchill miniszterelnök Washingtonba való megérkezésének előestéjén hagyta el a szövetségi fővárost, — írja a lap. — Igaz, hogy Litvinov Moszkvában való utazását már napokkal ezelőtt elhatározták, jellemző azonban, hogy Moszkva nem tartotta szükségesnek — Churchill látogatására való tekintettel — Litvinov elutazásának felüggesztését. Mindebből a római lap azt a következtetést vonja le, hogy a Kreml nyilvánvalóan nem akar résztvenni a szövetségesek megbeszéléseiben, meg akarja őrizni továbbra is eszlekedési szabadságát. Emlékeztet a Popolo di Roma arra is, hogy Moszkva nem írta alá az Atlanti Chartát és nem hajlandó semmiféle oly jegyzékony aláírásra, mely kötelezettség-vállalást jelentene a jövő európai helyzetére vonatkozóan. Bár az angolszás szövetségesek az erők összefogását sürgetik, Moszkva nem akar kö-

télnék állni, — fejeződik be a Popolo di Roma fejtegetése.

Roosevelt és Churchill tanácskozásai val kapcsolatosan egyébként — mely a két szövetséges államférfi ötödik találkozója — egy amszterdami DNB-jelentés közölte, hogy Churchill kíséretében Washingtonba érkezett Wawell tábornagy, a távolkeleti brit hajóhad főparancsnoka, Sir James Somerville tengernagy, az indiai brit légierő főparancsnoka, Sir Richard Peirse légügyi marsall, Leathers lord, hadiszállásügyi miniszter, Dudley tengernagy, valamint Sir Charles Portal, a brit légierő vezérkari főnöke. Egy londoni Európaprés-jelentés kiegészítésül közli, hogy Washingtonba érkezett Beaverbrook angol haditermelésügyi miniszter is.

Roosevelt és Churchill tanácskozásainak megkezdéséről a Fehér Ház szűkszavú közleményben számolt be. Az Európaprés londoni jelentése kiemeli, hogy a közlemény szerint politikai kérdések megvitatása nem szerepel a tárgyalások napirendjén, mert a még megoldatlan két politikai kérdésben London és Washington azonos nézetet vall: folytatják az erőfeszítéseket a szovjet-orosz—lengyel viszály elsimítása érdekében, ami pedig De Gaulle és Giraud nézeteltéréseit illeti, a két tábornokon a

sor, hogy megegyezzenek egymással. Londonban az egyik legfontosabb feladatnak a Szovjet bevonását tekintik a szövetségesek tanácskozásába, mert bármily európai inváziós kísérlethez feltétlenül szükséges a szoros katonai együttműködés. Egyes washingtoni körök hajlanak annak feltételezésére, hogy Churchill miniszterelnök amerikai megbeszélései után személyesen fog tárgyalni Sztalinnal is. Megemlítik a washingtoni jelentések azt is, hogy Churchill révén az angol király írásbeli üzenetet küldött az Egyesült Államok elnökének.

Újabb békeközvetítési ajánlat

Franco tábornok, spanyol államfő alméria beszédében megerősítette Jordana gróf, spanyol külügyminiszter emlékeztetését barcelonai nyilatkozatát, melyben célzást tett Spanyolország békeközvetítési hajlandóságára. Mint április 16-án, a főbb hadviselő hatalmak — Szovjetország kivételével — most is leszögezték álláspontjukat a spanyol békeközvetítési ajánlatra vonatkozóan.

Berlin nem nyilatkozott hivatalosan, mértékadó német körök azonban nyomtatékosan hangoztatták ezuttal is, hogy szó sem lehet oly békéről, mely Moszkva zsákmányával dolná oda Európát.

— A Franco tábornok beszéde nyomán szárnyrakelt béke-hírek Berlinben nem veszik komolyan s mint már annyiszor kijelentették, most is hangoztatják, hogy békét csak a tengely teljes győzelmével köthetnek. Az angol és amerikai forrásból származó, erre vonatkozó hírek tehát alaptalanok, — írja az U n i v e r s u l című bucaresti lap berlini tudósítója.

Washington a maga részéről megismételte a casablancai jelszót: a béke előfeltétele a tengely feltétel nélküli megadása.

London szintén állást foglalt a békeközvetítési javaslattal szemben. Ezen brit külügyminiszter, — az Európaprés londoni jelentése szerint — az angol alsóház legutóbbi ülésén a kormány nevében visszatartotta annak a lehetőségnek felvetését, hogy egyes nem-hadviselő hatalmak közvetítésével véget vehetnének a háborúnak. Ezen kijelentette, hogy az angol kormány elvből elzárkózik egy ily lehetőség megfontolásától, majd célzást tett arra, hogy az Egyesült Államok magartatása e kérdésben azonos a brit állásponttal.

Egyes lapok feltűnőnek találják hogy Moszkva — jöllehet szövetségesei szükségesnek találták az állásfoglalást — most sem nyilatkozott a békeközvetítési ajánlatokról. (—r)

A politikai arcvonal

A Wilhelmstrasse véleménye szerint főleg politikai jellegű kérdésekről tárgyalnak Washingtonban

Berlin (Rador). A Wilhelmstrassen úgy vélik, hogy Roosevelt és Churchill tanácskozásain inkább a politikai s nem a katonai kérdések állnak az érdeklődés középpontjában. Tekintettel a mai helyzetre, Berlinben az a vélemény alakult ki, hogy a politikai problémákat nem Moszkva kárára oldják meg. Szinte bizonyosra vehető, — hangoztatták a Wilhelmstrassen — hogy e kérdések megol-

dása azok kárára történik majd, akik biztak az Atlanti Chartában és más, hasonló ígéretekben.

Churchill is újabb amerikai látogatásának célját és értelmét — mint Berlinben kijelentik — valamiképpen az a nyilatkozat jellemzi, mely a minap hangzott el a brit miniszterelnök részéről:

— Nincs jogunk sem arra, hogy torzalkodjunk, sem arra, hogy aludjunk babérainkon, — mondotta Churchill.

Kanada miniszterelnökét is bevonják a washingtoni tanácskozásokba

Amszterdam. A német távirati iroda jelentése szerint Mackenzie King, Kanada miniszterelnöke bejelentette, hogy a jövő héten szintén Washingtonba utazik és résztvesz Roosevelt elnök és Churchill angol miniszterelnök megbeszélésein.

AZ INDIAI ÉS CSENDESÓCEANI KÉRDÉS IS SZÖNYEGRE KERÜL

Róma. A Stefani iroda amszterdami értesülése úgy tudja, hogy londoni politikai körök véleménye szerint a Roosevelt—Churchill megbeszélésen az indiai kérdést és a csendes-óceáni helyzetet is megvitatják, mivel az onnan érkező hírek egyáltalában nem megnyugtatók.

PHILIPPS SZEMÉLYESEN TÁJÉKOZTATJA ROOSEVELTET AZ INDIAI HELYZETRŐL

Bangkok. (DNB). Bangkokba érkezett hírek szerint Churchill brit miniszterelnök washingtoni tárgyalásainak

napirendjén az indiai kérdés is szerepel. William Philipps, az Egyesült Államok elnökének indiai különmegbízottja most érkezett vissza, jelentés-tétel céljából Washingtonba s ilyenformán Roosevelt elnöknek módjában áll, hogy közvetlenül kapja az Indiára vonatkozó értesüléseket.

A BANGKOKI INDUSOK ÁLLASPONTJA

Bangkoki indus körökben ezzel kap-

„Sztalin állandóan távol marad a szövetségesek találkozóiról”

Berlin (Rador). Churchill angol miniszterelnök washingtoni útja nem lepte meg a berlini politikai köröket, sőt megállapítják, hogy a helyzetet tekintve az angol miniszterelnöknek Roosevelttel való találkozása várható volt. A helyzet egyáltalában nem világos s ha továbbra is a politikai kérdések lesznek a jellemzői, akkor a washingtoni meg-

szólatosan nyomtatékosan, hangsúlyozzák, hogy India népét nem lehet továbbra igéretekkel félrevezetni. Az indusok tovább folytatják a szabadságuk kivívásáért megkezdett harcot, idegen uraik ellen, és eltökélt szándékuk a függetlenség megszerzése.

JAPAN VÉLEMÉNY

Tokió. A német távirati iroda jelentése szerint a japán sajtó is foglalkozik a Roosevelt—Churchill találkozóval. Az egyik tokiói lap arra következtet, hogy ez a tanácskozás világosan mutatja, mennyire hiányzik az ellenséges oldalón a szilárd terv a háború folytatásához. Anglia és Amerika között állandó a belső viszály és vetélkedés, a jövő terveit illetőleg pedig a legutóbbi félesztendő eseményei óta teljes a bizonytalanság. Ezért látták szükségesnek Washingtonban és Londonban, hogy a nehéz kérdéseket tisztázni kell és meg akarják vitatni az új hadászati eljárást. De bármilyen eljárást határoznak is el, Németország és Olaszország, keleten pedig Japán megtették minden előkészületet, hogy szembeállhassanak ezekkel a tervekkel.

beszélések nem annyira a katonai, mint inkább a politikai helyzet kerül szóba. Ennek a politikai helyzetnek továbbra is jellege, hogy Sztalin állandóan távol marad a szövetségesek találkozóiról.

A Churchill kíséretében lévő katonai személyiségek meglehetősen átlátszó álcázó szándékkal utaztak Washington-

ba. Valószínű, hogy ezuttal első ízben kerül majd szóba, hogy Sztalin követeléseit összhangba hozzák az angol-amerikai hírverés szempontjából érthetően fontos Atlanti Charta-val. Churchillnek és Rooseveltnek az nézete, hogy a régóta óhajtott Churchill-Roosevelt-Sztalin találkozóan megtalálnák erre nézve a megoldást. Ilyen körülmények között érthető a kíváncsiság, vajjon a két angolszász államférfinek sikerül-e megállapodásra jutnia ebben a kérdésben — fejeződik be a berlini jelentés.

MOSZKVA A DARDANELLÁK MEGSZÁLLÁSÁT SÜRGETI

Lisszabon. A Shanghaji megjelent „Novosti Dnia” című orosz lap szerint a Szovjet újból veszélyezteti a Dardanellákat. Moszkvában ismét felvették a régi tervet a Dardanellák megszállásáról és tervük kivitele érdekében készek a török semlegesség megsértésére is. Elsősorban követelik a szövetséges csapatoknak Törökországon keresztül való átvonulását, mert az afrikai hadjárat a Szovjet számára semmi

féle segítséget, vagy megkönnyítést nem hozott. Javasolják azt is, hogy a 10. brit hadsereg Mezopotámiából Törökországon keresztül vonuljon a tengerszorosokhoz és szállja meg Törökország európai részét.

BENES WASHINGTONBAN

Amszterdam. (DNB). A brit hírközlési szolgálat newyorki jelentése

Az amerikai katolikus lengyelek védelmet kérnek

Buenos Aires. (DNB). A Pueblo című lap kivonatát közli az Egyesült Államokban élő lengyel katolikusok szövetségének jegyzékéről, amelyben a szövetség azzal a kéréssel fordult az Egyesült Államokhoz és a szövetséges nemzetekhez, védjék meg a lengyeleket a Szovjettel szemben.

A jegyzék az alábbiakat közli:

1. A szovjet kormány alaptalán olyan területeket követel, amelyek kétségtelenül Lengyelországhoz tartoznak. Így a Szovjet magának követeli Lemberg, Tarnopol, Sztaniszló, Vilna és Bjalistok történelmi városokat.

2. A szovjet kormány jogellenesen

szertint Benes Eduard Washingtonba érkezett.

URUGUAY IS SZAKITOTT VICHYVEL

Buenos Aires. (Stefani). Montevideóból érkező jelentés szerint Uruguay megszakította a diplomáciai kapcsolatot a vichy kormányval. Uruguay vichy diplomáciai ügyvivője már el is utazott.

több millió személynek nem ismeri el a lengyel állampolgárságot. Ezeket Oroszország belsejébe és Szibériába szállítanák.

3. Eddig összesen kétésfélmillió lengyelt deportáltak. Közöttük van 600.000 gyermek, akiknek kétharmada elpusztult. A többiekre ugyanez a sors vár, ha nem részesülnek segítségben.

A jegyzék végül az Atlanti Chartára való hivatkozással igazságot kér Lengyelország számára a békekötésnél. Ugyanezért még azt a kérelmet tartalmazza, foglaljanak azonnal állást a Szovjetországra folyó tömeggyilkosságok ellen.

Jelentéseink a harterekről

A harmincöt hónap óta váltakozó eséllyel folyó afrikai harc tegnap véget ért

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a tuniziai hídfőnél a német-olasz csapatok tegnap is a legmesszebbmenő elkeseredéssel harcoltak a levő és hátra támadó, nagy túlerőben levő ellenséggel. Múltan az utolsó lövész is elfogyott és valamennyi hadianyagot megsemmisítettünk, a déli arcvonal nagyobb szakaszain az ellenállást szintén megszüntettük. Ezzel szemben a tuniziai tengerparti hegyekben egyes harcra csoportok, amennyiben még lövészrel rendelkeztek, például mutatók katonai kötelezettségeljesítéssel folytatták az ellenállást.

A keleti harctéren a kubáni hídfőnél és Lisszacsanszktól északra a bolsevisták támadásait visszautasítottuk. A légierő az arcvonal előtt és az ellenség mögöttes területein számos csapatcélpontra és fontos vasúti összekötő-vonalakat támadta meg.

Az Északi-tengeren német vadászre-

pülőgépek elsüllyesztettek egy 3000 tonnatartalmú szállítóhajót és felgyújtottak egy ellenséges gyorsnaszádot.

Angol bombavető repülőgépek május 13-ára virradó éjszaka súlyos támadást intéztek nyugat-németországi terület ellen. A lakosságnak veszteségei voltak. Néhány helyen, főleg Duisburg környékén, a robbanó és gyújtó bombák jelentős károkat okoztak. Az eddig érkezett jelentések szerint a támadó ellenséges repülőgépek közül 33-at, nagyobbára 4 motoros bombázót, az éjszakai vadászok és a légi erő légvédelmi tüzésége lőttek le.

Gyors német harc repülőgépek erős kötelékei a tegnapi nap folyamán kétszer törtek előre Anglia keleti partvidéke ellen és Lowestoft város üzemét, valamint a kikötő előtti előrs-naszádokat bombázták. Valamennyi német gép visszaérkezett támaszpontjára.

tekintette nem volt arra, hogy katonai vagy polgári célpontokat találjanak-e. Ezért sok gyermeket öltek meg a bombák. A szülők megindult módon beszéltek el gyermekeik tragédiáját. A felöltök között is sok a halott és valamennyi a polgári lakosság köréből való. Lakóházak szintén tömegesen dőltek össze. Ilyen súlyos áldozatokat követelt az ugynevezett „tudományos” bombázás, ahogyan az angolszászok ezeket a támadásokat elnevezték — írja a Stampa.

KIMUTATÁS A FRANCIA TERÜLETEK ELLEN INTÉZETT LÉGITÁMADÁSOK ALDOZATAIRÓL

Vichy. (DNB). A Havas-OFI francia hírszolgálati iroda közli az 1943 április 15-ig francia területek ellen intézett angolszász légi támadások áldozatairól szóló részletes kimutatást. Ez év január 1-től április 15-ig légitámadás következtében francia területen meghalt 1646 francia polgár és megsebesült 3035. Az 1942. év folyamán meghalt az angolok légi támadásai következtében francia területen 2585 polgár, megsebesült 5648. Az 1941. évben meghalt 527, megsebesült 1164 francia polgár.

Az 1941. évtől a mai napig légitámadás következtében 23.000 francia ház dőlt össze. A légitámadások folytán a legtöbbször szenvedett Párizs lakossága, amelynek 1061 halottja volt. Utána következik Saint Nazaire városa 499 halottal, a többi nagy városban, amelyet légitámadás ért, szintén két-három száz között van a halottak száma. Mindezek a számok — fejezi be a francia hírszolgálati iroda közlést — mindennél jobban kifejezik, hogy milyen kegyetlen magatartást tanúsítottak az angolok Franciaországgal szemben.

A SVED SAJTÓ ELEGEDETTLEN MOSZKVA VÁLASZÁVAL

Stockholm. Múltan hivatalosan megállapították, hogy a Karlskrona közelében ledobott bomba orosz eredetű volt, a svéd kormány jegyzékben tiltakozott Moszkvában bolsevista repülőgépeknek svéd felségterület fölé való repülése ellen. A tiltakozó jegyzékre Moszkva azt válaszolta, hogy április 29-én, amikor Karlskrona közelében a bombázók ledobták, szovjet repülőgépek nem szállottak el Svédország fölött.

A svéd sajtó ezt a szűkszavú választ elégtelennek tartja. Az „Aftonbladet” azt írja, hogy május elején londoni hivatalos jelentés arról számolt be, hogy április utolsó napjában angol és orosz repülőgépek alnákat raktak le az Északi-tengeren és ez a közlés már maga is egyenlő a beismerésnek.

„A HÁBORU MEG ÉVEKIG TART” — MONDOTTA AZ AUSZTRÁLIAI HADÜGYMINISZTER

Amszterdam. (DNB). Forde ausztráliai hadügyminiszter — a brit távirati iroda jelentése szerint — Sidneynben kijelentette, hogy a háború még évekig fog eltartani. Ha Japánnak még két esztendőig hagynak arra, hogy az általa meghódított területeket megerősítse, akkor Japán legyőzhetetlen lesz.

NÉMET—BOLGÁR GAZDASÁGI EGYEZMÉNY. (Berlin). Németország és Bulgária között új gazdasági egyezmény jött létre. Ennek értelmében Németország gyógyszereket szállít Bulgáriának, Bulgária viszont gyógynövényeket és később meghatározandó nyersanyagokat Németországnak.

A JAPAN KÜLÜGYMINISZTER A PÁPA KIKÜLDÖTTJÉT FOGADTA. (Tokió). Sigemitsu japán külügyminiszter egy órási kihallgatáson fogadta Marello érseket, a pápa kiküldöttjét s ezzel véget érték azok a diplomata-fogadások, melyeket hivatalba lépése alkalmából az újonnan kinevezett japán külügyminiszter tartott. (Domei).

UJ OLASZ—MAGYAR ÁRUCSERE EGYEZMÉNY. (Róma). Az Olaszország és Magyarország közötti árucseres-forgalomnak az 1943-44 évre való megállapítása véget az olasz fővárosban tanácskozó olasz—magyar vegyesbizottság befejezte tanácskozásait. Az áruforgalom keretét megállapító zárójegyzéknyvet a két bizottság elnöke csütörtökön írta alá.

FRANCO BEFEJEZTE ORSZÁGOS SZEMLEUTJÁT. (Madrid). Franco spanyol államfő szerdán este delspanyolország; utjáról visszaérkezett Madridba. A hatóságok vezető személyiségek már Madrid tartomány hátrában fogadták az államfőt, akit az utvonallal mentén felsorakozott milícia, az egyesületek, az ifjuság és a lakosság lelkesen üdvözölt. (Stefani).

HETSZÁZEZER LEVÁT OSZTOTTAK KI BULGÁRIÁBAN A LEGTÖBBI KOMMUNISTA MERÉNYLÖK KÉZREKERÍTŐI KÖZÖTT. (Szófia). A szófia rendőrség három újabb kommunistát tartóztatott le. A tartóztatás alkalmával tüzharc fejlődött ki Ennek során az egyik kommunistát megölték, a másik kettőt sikerült öve elfogni. Másik szófiái jelentés azt közli, hogy elfogtak egy férfit, aki a spanyol polgárháború idején a vörös hadseregben ezredesi rangban szolgált. Ezt a férfit azzal gyanúsították, hogy ő gyilkolta meg Panteff volt rendőrfőnököt. Ugyancsak a bolgár fővárosból érkezett hír adja tudtunk, hogy a legutóbbi merénylet tettesének elfogatói között 700.000 levát osztottak ki. (DNB).

HARMINCKILENC SZERES KOMMUNISTA GYILKOST FOGTAK EL SPANYOLORSZÁGBAN. (Barcelona). A rendőrség letartóztatott egy Juan Escaleros nevű férfit, aki a polgárháború idején Valenciában és környékén harminckilenc személyt meggyilkolt. Escaleros még más, Madridban és Barcelonában elkövetett gyilkosságokban is részes volt. (DNB).

ANGLIA MADRIDI NAGYKÖVETBŐL ÁTTÉRT A KATOLIKUS VALLÁSRA. (Madrid). A német távirati iroda a nemzetközi tájékoztató iroda jelentését közli, amely szerint Sir Samuel Hoare Nagybritannia madridi nagykövete áttért a katolikus vallásra. A nagykövete hitvallás-tétele május 23-án folyik le a montserrat kolostor templomában.

NYOLC HALÁLOS ITELET BELGIUMBAN. (Brüsszel). A német távirati iroda közli: A nemzetközi tájékoztató iroda jelentése szerint a belgiumi Charleroi-ban működő haditörvényszék nyolc belga állampolgárt halálra, többeket pedig hosszabb börtönbüntetésre ítélte. Az elítélteket azzal vádolták, hogy szabotálás céljából fegyvert rejtgettek

Az olasz hadijelentés

Róma. (Rador). Az 1033-ik olasz hadijelentés:

Az első olasz hadsereg, amelynek az a megítéltetés jutott osztályrészül, hogy Afrika földjén a végülig ellenálljon, csütörtökön délelőtt a Duce parancsára beszüntette az ellenállást.

Az első hadsereg tegnap is vitézül szembeszállt az angol-amerikai szárazföldi és légerővel összpontosított és szakadatlan támadásával, bár löszere elfogyott és utánpótlásától elvágták.

„Az olasz nép ma eiszántabb, mint valaha” — írja a Gazzetta de Popolo

Róma. (Rador). Valamennyi olasz újabb magyarázatokat tűz a tuniziai sáthoz és nagy elismeréssel ír a tengerpartok hősies magatartásáról.

— Ellenségeinknek — írja a Gazzetta de Popolo — hat hónapra volt szükségük, hogy befejezzék ezt az offenzívát, melyre eredetileg hat hetet szántak. Xljük eléréseig az angolszászoknak endkívül súlyos veszteségeket kellett szenvedniük. Az ellenséges főparancsnokság kénytelen volt elismerni, hogy több esetben egyes századok szakaszaira olvadtak el.

Három évi háború után az ellenségnek nem sikerült Olaszországot megönnie, ellenkezőleg, az olasz nép ma eiszántabb, mint valaha. Eltörténtünk, hogy a harcot a győzelemig folytatja. A londoni és washingtoni koránny Nagybritannia és az Egyesült Államok névével azt írvékzik elhitetni, hogy Afrika teljes elfoglalása erkölcsi és anyagi szempontból elhatározó győzelem volt a eleendő ahhoz, hogy a békét biztosítsa. A derülátó jóslatokkal szemben azonban az eredmény szöges

Igy fejeződött be harmincöt hónapi harc után az afrikai háború.

A harcokban, amelyekben egységeink az igazi bajtársasság szellemében harcoltak a német csapatokkal, csodálatraméltó vitézséggel küzdött a „Lodi” páncélos csoport. Katonáink hősies viselkedése, akik Messe tábornagy vezetése alatt a rájuk bízott feladatot elvégezték, újabb dicsőséggel övezte az olasz nemzet afrikai jövőjének vérel és áldozattal megszentett zászlóit.

ellentétben áll ezzel — fejezi be cikkét a Gazzetta de Popolo.

Egy másik olasz lap, a Stampa megjegyzi, hogy a tengely ellenségeinek az európai földrész megrohanása tekintetében az lenne az előnye, hogy megválaszthatják a partraszállás helyét és idejét, ezzel szemben a tengelyhatalmak azzal az értékes előnnyel rendelkeznek, hogy bármilyen fenyegetéssel szemben a lehető leggyorsabban tudnak szembeszállni.

A Stampa megállapítja, hogy a tengeri szállítások mindig Achilles-sarkát képezték az afrikai hadjáratnak. Az ellenség állandó ellenőrzése, elégtelen számú kikötő és a hosszú utak mezakadályoztak abban, hogy olyan erőfeszítéseket tegyünk Afrikában, amelyekre képesek lehetünk volna. — jegyzi meg végül az olasz újság.

A STAMPA TUDÓSITASA REGGIO DI CALABRIA BOMBÁZÁSÁRÓL

Róma. A Stampa című olasz lap részleteket közli a Reggio di Calabria ellen legutóbbi intézett kémleltlen bombatámadásról. Az ellenség, amikor bombáit ledobta, semmi

Szaloniki, a Kelet előszobája

Miként a svájci Genfre a Montblanc, úgy tekint le a görögországi Szalonikire az Olympus. A pogány istenek egykori lakóhelyének tetejéről tarka-barka városra, sokféle és sokfelől idesereglett népre látni. Ha Szalonikiben járkal a középeurópai ember, érzi, hogy igaz a régi mondás: Szaloniki a Kelet előszobája.

Szaloniki csak előre néz, az Égei-tengerre. Ha hátrafordul a szaloniki lakos, úgy csak az Olympust látja. A város kopár, szegényes talajon nőtt. Az utcák csak keskeny sávokat, de a város közepén levő óriási tér nagy darabot mutat abból a kavicsos, homokos, szikladt talajból, amelyen a város épült. A régiek mezőgazdasági célokra nem tudták használni ezt a területet, hát várost építettek rája. A nap sugarai évezredek során kitikkasztották a talajt, amely szinte kiabál bőséges, napokig tartó eső után s nem éri be a gyakori felhőszakadással, amelynek vize egyszerre bőven zudul ugyan, de nyomban a tengerbe ömlik.

Aki hajón érkezik Szalonikibe, úgy látja, hogy a város valósággal a tengerből keletkezett. Ezt úgy kell érteni, hogy a tengerparton álló házak falát szinte állandóan csokolgatja a hab. Szaloniki a tenger által él. Nem halászközség a lakosai, hanem hajósok, kikötői kereskedők, rakodómunkások. Szaloniki a nagy vízi út egyik fontos állomása.

Szaloniki utcáin és terein nem látni játszó, kergetődző hancurozó gyermekeket, mint más városokban. Szalonikiben a fiúk és lányok, mihelyt kicsit felcseperednek, utcái kereskedéssel foglalkoznak. Mindennel kereskednek, amiről középeurópai ember azt hiszi, hogy haszontalan és értéktelen. Papírhulladékkal, barackmaggal, kenyérdarabokkal, spárgamaradékkal, régi nadrágtartókkal, tampa beretvapengével, ócska dobozokkal. A nagybobbak és felmőttek cigarettapapírral, kovakövel, dohánnal, keleti csesebecsével, levelezőlappal, albumokkal házalnak. Rongyos a ruhájuk, de ha benyulnánk este a zsebükbe, elesodálkozunk, hogy egy-egy napon milyen nagy forgalmuk volt.

A város szélén erdő van, cipruserdő. Máshonnan jött embernek ebben az erdőben járva az a benyomása, mintha temetőben bolyongana. Csak éppen a sírok és síremlékek hiányzanak. A nap reggeltől estig hál ebből, hol abból az irányból keresztülboccsátja sugarait a cipruserdőn. Estefelé élenk itt az élet. Fialat emberek, fiatal lányok kedvelt sétahelye... Dudolatnak. Mások zenélnek, tereferélnek, nevetgélnek. Nem zavarja őket, hogy biciklisták merész kanyarulatokban cikáznak el közöttük. Fura biciklik, gumibroncsaik ez feldobásból állanak. Középeurópai városban senki sem merne ilyen össze-vissza ragasztott gumibroncsu kerékpárra ülni.

A hivatalos korzón is zajlik este az élet. Ott nem rongyosak az emberek, hanem elegánsak, divatosak, a nők ékszereikről csillogók. Férfinek és nőnek bronzszíniére égette a bőrét a szaloniki nap. A korzó aszfaltos és a tenger partján húzódik végig. A part mentén felelőnk sok csendes, elhagyottnak látszó, bezárt kapujú, vasablaku ház. Ezek mind kereskedelmi házak, hajózási irodák, vámhivatalok, pénzváltók, szállítási vállalatok. Ezeknek a tulajdonosai ilyenkor valamelyik kávéházban, vagy odahaza ülnek, asszonyaik, leányaik és fiaik pedig ott hemzsegnek a korzón.

A tenger a sötétben is csillog, a város fölött pedig sötétben, komoran órkodik az Olympus. Hova lett Zeus és a többi isten, istennő, félisten és félistenő? Már csak emléküik él, de ezt is inkább csak a Szalonikibe vetődő idegenek emlegetik. A legtöbb bennszülött szaloniki nem is tud róluk. Ha kérdeznék őket Zeus felől, valószínűleg azt mondanák, hogy ilyen nevű embert az egész városban nem ismernek.

Német állásfoglalás Molotov szovjet külügyi népbiztos felhívásával szemben

EGYSZERŰ PROPAGANDA-FOGÁSSAL AKARJA A SZOVJET A FIGYELMET A LENGYEL-SZOVJET VISZÁLYRÓL ELTERELNI

Berlin. (Rador). Molotov szovjet külügyi népbiztosnak a szövetséges népekhez intézett ama felhívásával kapcsolatban, amely szerint tiltakozzanak az ellen, hogy Németország állítólag szovjet állampolgárokat elhurcolt, Berlinben megjegyzik, hogy kimondott propaganda-fogással van szó. Ezzel a fogással a Szovjet egyrészt el akarja terelni a figyelmet a lengyel-szovjet viszályról, másrészt meg akarja javítani a téli offenzíva kudarcát és az ennek folyamán elszenvedett óriási veszteségek miatt támadt rossz hangulatot.

Molotov még azt is állította, — folytatja a berlini jelentés —, hogy németországban a szovjet-állatalkalmak való-

ságos rabszolga-vására van s ezzel a szovjet külügyi népbiztos a németországi viszonyokat kívánta jellemezni. Ezzel a szemben a valóság az, hogy az ukrán és más megszállott szovjet területekről származó munkások rendes fizetést kapnak munkájukért. Ezek az emberek azzal a ténnyel, hogy Németországban dolgoznak, a bolsevizmussal szemben való magatartásukat tükrözik vissza.

Molotov állításai annál is inkább nevelésnek tűnnek, mert köztudomású, hogy éppen a Szovjet az, amely százezreivel számtalan Szibériába a neki nem tett szö embereket — fejeződik be a berlini jelentés.

Az Atlanti-óceán partjain létesített erődítmény-vonal

SPEER BIRODALMI MINISZTER JELENTÉST TETT AZ ERŐDÍTMÉSI MUNKALATOKRÓL

Berlin. (Europapress). Illetékes forrásból közlik, hogy Speer, német birodalmi miniszter, a Todt-szervezet vezetője, jelentést tett a Führernek az Atlanti-óceán partjain létesített erődítményi vonalak építéséről. Speer miniszter közölte, hogy a Führer által elren-

delt betonerődítmények már május 1-re elkészültek.

A betonerődítmények munkálatai ez év márciusában érték el a havi csúcsteljesítményt, ez év áprilisában pedig az eddigi teljesítményeket újabb 30 százalékkal múlták felül.

A parasztalmok csak százszázalékos örlést végezhetnek

AZ EBBE A CSOPORTBA SOROZOTT MALMOK GRIZT NEM ÁLLÍTHATNAK ELŐ. — AZ ÖRLÉS ELLENÉRTÉKÉUL SZOLGÁLÓ VAM-GABONÁT AZ ÁLLAMNAK KELL ATADNIOK

A parasztalmok havi bejelentésének kötelezettsége

Bucuresti. A hivatalos lap május 10-i 107. számában megjelent katonai és polgári ellátási államtitkársági rendelet arra kötelezi a parasztalmokat (mori taranesti), hogy a buza, rozs, árpa, sörárpa, zab, kukorica és köles örlésének, illetve másfajta terméké-

való előállításának ellenértékét csakis természetben (vám) fogadják el.

A katonai és polgári ellátási államtitkárság elrendelheti, hogy az ország bizonyos részében a parasztalmok a kukorica és köles örlését, vagy másfajta terméké váló feldolgozását pénzületi fizetés ellenében végezzék.

Lepecsételik a buzadarát készítő gépeket

A buza, rozs, árpa, sörárpa és zab örlése, illetve más terméké váló feldolgozása kizárólag 100 százalékos kiörlésű lehet. Azokat a gépi berendezéseket, amelyek nem 100 százalékos kiörlésre szolgálnak, hivatalos közegek jelenlétében lepecsételik. A buzadara (griz) örlésére szolgáló gépeket szintén lepecsételik.

Az államtitkárság rendelete megtiltja a 100 százaléknál kisebb kiörlésű buza-, rozs- és árpaliszt eladását, vételét és szállítását.

A parasztalmok csakis örlési engedély (autorizatie de macinare) felmutatása után fogadhatnak el örlésre búzát, rozst, árpát, sörárpat és zabot. Az örlési engedélyt, amely egyúttal szállí-

Milyen adatokat kell tartalmaznia a havi bejelentésnek

Valamennyi parasztalmom minden hónap 1-én örlémeny-jelentést terjeszt be az illetékes községi előjárósághoz. A jelentésben a következő adatokat tüntesse fel: 1. Az előző hónapban örlésre vagy már terméké váló feldolgozásra a malomba szállított gabona mennyisége külön-külön (buza, rozs, árpa stb.). 2. Az előző hónapban vám címén megtartott gabona mennyisége, 3. A vámból milyen mennyiséget tartott meg saját

szükségletre a malom tulajdonosa, 4. A vámból milyen mennyiséget adott át a hivatalos gabonagyűjtő szerveknek és végül 5. A vámból milyen mennyiség maradt a malomban. A jelentést két példányban kell készíteni és benyújtani.

A vám címén kapott gabonamennyiséget a malom — a saját használatra engedélyezett mennyiség levonásával — köteles a hivatalos ár kifizetése ellenében a gyűjtőszerveknek beszolgáltatni.

CORSO-MOZI, Arad

TELEFON 23-64
Előadások 3. 5. 7 és 9 órákor

Octav Feuillet világhírű regényének gyönyörű filmváltozata Egy szegény ifjú története

A kalandos ifjúkor romantikus küzdelme, szerelme és diadala
Szereplők: ERMEITE ZACCONI, AMADEO NAZZARI,
CATERINA BURATTO.

Anyák-napi ünnepélyek

TIMISOARA-TEMESVÁROTI

A timisoarai-temesvári református egyház a vasárnap, május hó 16-án tartandó ünnepély keretében emlekezik meg az édesanyjairól. Az ünnepélyt az ifjuság rendezi. Az ünnepi sorrendben az ifjuság kisebb és nagyobb tagjai szavalatokkal, ének- és zeneszámokkal vesznek részt. Az ünnepélyen befolyó önkéntes adakozásból származó összegget, mint az elmúlt esztendőben is, sokgyermekes anyák megsegítésére fogják fordítani.

ARADON

Május 16-án, vasárnap délután 6 órakor az aradi belvárosi református templomban anyák napján műsoros ünnepély lesz, amelyre szeretettel meghívják az érdeklődőket.

LUGOJON-LUGOSON

Lélekemelő ünnepséget rendezett május 9-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel a Református Nőszövetség lugoj-lugosi szervezete a református templomban. Az Anyák napja-ünnepély kiemelkedő száma Nemes Elemér esperes-püspökhelyettes szívet-leket megindító beszéde volt, amelyben az anyák méltatása mellett megemlékezett azokról a nőkről is, akik önhibájukon kívül nem lehettek részesei az anyai örömlöknek, de jótékonyági tereken pótolják gyermeknevelési feladatukat. A sok kedves szövelat mellett, amelyben különböző koru gyermekek versengtek egymással, mely hatást keltett Vogelné Kardoss Angéla szólóéneke és Hönigné-Littvay Bellával előadott kettőse.

Kovács Lajos unitárius esperes-püspök emléktáblájának leleplezése

Brasov-Brassó. Vasárnap emlékünnepet szentelt az unitárius egyházközség a múlt évben elhunyt lelkipásztorának, Most ide huszonnyolc éve, hogy Kovács Lajos volt beköszöntött. A vasárnapi istentiszteletre felekezetre való különbség nélkül szép ünnepi gyülekezet jött egybe.

Fekete Lajos lelkész ünnepi beszédben emlékezett meg a jó pásztor jutalmazásáról. Beszédében utalt arra a törhetetlen akaraterőre, amellyel az elhunyt esperes a templomépítést szorgalmazta és munkálta.

Szabó Sámuel egyházközségi előadó ismertette az elhunyt életrajzát és változta azokat az eseményeket, amelyek a Kovács Lajosról szóló megemlékezéssel együtt az egyházközség történelmi lapjait alkotják. Elete főmivé a brasov-brassói unitárius templom volt. Egyházi lapokban egyházszervezeti és vallásérkölsi cikkeket jelentetett meg, szerkesztette az Unitárius Híradót és Unitárius Jövendőt. Angolból lefordította Savage: A kereszténység fejlődéstörténete című munkát és Ébresztgetés címmel egyházi dolgozatának egy sorozatát adta ki külön kötetben. Hosszu ideig volt a Lelkészkör elnöke, az utóbbi években háromszék-köri esperes. A helybeli társadalmi egyletekben jelentős szerepe volt. Különösen az Ágisz gazdasági szövetkezetben vitt tevékeny részt.

Dr. Zoltán Gyula főgondnok mint az eszmények példamutató apostolatát méltatta az elhunytat.

Mélyen meghatva állott fel a közönség, amikor a leleplezés pillanatában megszólaltak a harangok. Utána pedig Fekete Lajos lelkész-költő olvasta fel alkalmi ódáját. A templom előcsarnokának falában elhelyezett gyönyörű márványtábla aranybetűs felirata ez: KOVÁCS LAJOS esperes-lelkész. 1915. V. 9.—1942. X. 20. E szent hajlék építésénél mulhatatlan érdemeket szerzett. Emlékének kegyelettel áldoz AZ UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG. 1943: V. 9.

Az emlékünnep után a gyülekezet ki- vonult a temetőbe és megkoszorúzta az elhunyt síremlékét.

Sz. S.

„Buta liba!”

Udvariatlan emberek használják olykor ezt a semmiképpen sem hízoló jelzőt a szépnemmel szemben, az e képpen ki-tüntetett hölgyek nem nagy öröme. Most azonban nem ezt a magatartást akarjuk megróni, hanem inkább arra vagyunk kíváncsiak, hogy valóban olyan nagyon buta-e a liba s rászolgál-e arra, hogy az értelmeiség jelképekül alkalmazzuk. Hát bizony kérem szin és való, hogy a liba — nagyon buta. Oly mostoha volt „értelmekben” hozzá a természet, mint alig más teremtményhez. A kapitálumi libák vesztelző gágogásán kívül nem is szól rólok a krónika, holott száz és száz puzán, fufanfogs, vagy tanító jellegű históriát ismerünk más állatokról. Ime azonban mégis akadt napjainkban egy liba, — kivétel erősíti a szabályt, — amely oly „kivételes tehetségéről” tett tanúságot, hogy kitéphetett a nagy nyilvánosság porondjára. Cirkuszban mutogatták. Ez a hatálmán kifejtett, borotvaszerű gúnár háromig tudott számolni. Hogy-hogy nem — idomítója megtanította erre s a liba annyit gágogott, ahány ujját mutatta neki a mester. Természetesen minden képességnek meg vannak a maga határai, így, mint mondtuk a liba, három változatban tudja megismételni ezt a számtani műveletet. Azonban tavasz van, a szerelem időnye s az elvonulási szelemű gúnárban is felgerjedtek a nagy érzések. Valahogy kiszabadult a cirkuszából és libabébe indult. Csakhamar talált is egy megnyerő külsejű hölgy-csoportot, lelkenedező csalkozókat hozzájuk, majd udvariasan hazakísérte őket. Volt is nagy öröm a libák között, de a tulajdonos boldogsága sem volt kisebb, midőn háza előtt meglátta a jeltápláló gúnárt. Már fogja is, hogy levágja, mielőtt jelentkezik a gazdája. Alkorrá azonban már a cirkusz egész személyzete tüvé tette a vidéket és nyomára jutottak a szökevénynek. Így menekült meg a halál torkából a világ egyetlen — tudós libája. (V. S.)

— Katolikus hitbuzgalmi élet Lugoj-Lugoson. (Saj. tud.) Megható ünnepséget jelentett a lugoj-lugosi magyar nyelvű katolikus hívők számára gyermekeik első szent áldozása, amelyet vasárnap, május 9-én tartottak meg a minorita plébánia-templomban. Az első áldozók szentmiséjét P. Huszár Jusztin minorita atya celebrálta és azon a zárdaiskola, a református elemi iskola és az állami elemi iskola magyar tagozatának katolikus növendékei vettek részt. — Zsufolt templomot vonzanak a naponta megtartott májusi ájtatosságok is, amelyeken páraftan napokon német, páros napokon magyar szentbeszédet hangzanak el. A magyar szentbeszédet P. Huszár Jusztin és P. Miklós Jenő minorita atyák, a német beszédet P. Dr. Finster Viktor házfőnök-plébános tartja.

— Személyazonossági igazolványok kicserélése Sibiuhan-Nagyszomban. A sibiuhan-nagyszombai népesedési hivatal megkezdte a régi személyazonossági igazolványok kicserélését, valamint a még érvényben levőnek a folyó évre való láttamozását. Ezt a munkát július 1-ig a belügyminiszter rendelkezése szerint be kell fejezni. Mindazokat, akik régi igazolványukat nem cserélik ki, vagy a láttamozási kötelezettségnek nem tesznek eleget, megbüntetik.

— Járványos és ragályos betegségek az elmúlt évben Braşovban-Brassóban. (Saj. tud.) Az 1942 április 1 és 1943 március 31 közötti időben Braşov-Brassó város területén 108 vérhenyes megbetegedés fordult elő, amelyből 12 volt halálos; 38 torokgyík beteg közül 8 és 128 tifuszos beteg közül 28 halt meg. Előfordult 8 kiütéses tifuszbetegedés is, amely azonban mind teljes gyógyulással végződött.

— Erélyes intézkedéssel rendezik a kolduskérdést Timişoara-Temesvárott. Timişoara-Temesvárott a város vezetősége és a rendőrhatalóság között tanácskozások folynak a kolduskérdés megoldására. Ezt a kérdést most erélyes kézzel fogják megoldani. A koldusokat és csavargókat otthonba gyűjtik össze és könnyű, hasznos munkára szorítják. Azok ellen, akik a munkából megszöknek, szigorú eljárást indítanak.

Május 15, szombat
R. k.: Szalvai János
Protest.: Zsófia
Ortodox: Pakom

Árkapelle: 4 ó 24 p
Napny.: 19 ó 29 p
A nappal hossza:
15 óra és 5 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timişoara-Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3.
Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólítások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— Ünneppélyes szentmise Nep. Szent János tiszteletére. A timişoarai-temesvári római katolikus püspöki székesegyházban vasárnap reggel hét órakor ünneppélyes, énekes nagymisé tartanak Nepomuki Szent János tiszteletére, a Szent János-oltáron. Kapcsolatos lesz a székesegyházban őrzött Szent János-ereklje tisztelete.

— Leányok érettségi vizsgái. A leányok érettségi vizsgáit az idén újabb jntézkedés értelmében június 7-én kezdik meg. A tanügyi kormányzat rendelete szerint ezeken a vizsgákon a vizsgáztató bizottságokat az érdekelte iskolák tanárjaiból állítják össze.

— Egyórási légvédelmi gyakorlat. Timişoara-Temesvár város legvédelmi hivatala elrendelte, hogy május 16-án, vasárnap, délelőtt 10 órától 11 óráig a város egész területén, légvédelmi gyakorlat lesz. E gyakorlat során minden légtálmali rendelkezést szigorúan figyelembe kell venni. A riadójelzésre megállnak a villamosok, minden más jármű pedig a legközelebbi mellékutcaba vonul. A lakosság a lakásokról, az utcákról és a járművekről az óvóhelyekre és a védőárkokba vonul és ott nyugodtan viselkedik. A légvédelmi gyakorlat tartama alatt, egy órán át, a városban minden tevékenység szünetel. Az egészségügyi, légvédelmi és a beosztott katonai előképző csapatok elfoglalják állomáshelyüket, az utcai főnökök megjelennek kijelölt utcájukban és a rendőrségi közegeknek segítőknek a lakosságnak az óvóhelyekre való irányításában. Akik a rendelkezések ellen vétnek, azokat megbüntetik.

— Az áruk megmérése a város joga. Timişoara-Temesvár város hivatalos közlőnyében szabályrendelet jelent meg, amely szerint a város monopóliuma az áruk megmérése. Aki Timişoara-Temesvár területén más számarla valamilyen áru súlyát megméri, az kihágást követ el és ez büntethető. Egyelőre a gyárvarosi Badea Cartan-téren és a Buziasului-uton, az állatpáción és a Sagului-uton található városi mérleg. Nagy mérleg felállítását engedélyesnek is fogják engedélyezni. Az 5 kilónál könnyebb tárgy megmérése díja 2 lej, 20 kiló súlyig 3 lej, 100 kilóig 6 lej, 500 kilóig 10 lej, 1000 kilóig 20 lej, 3000 kilóig 25 lej, 6000 kilóig 35 lej s 10000 kilóig 45 lej a mérlegdíj. Ennél súlyosabb tárgy megmérésekor minden további 1000 kiló vagy annak töredéke után egy lej fizetendő.

— Négy haláleset — denaturált szesz élvezete következtében. A timişoarai-temesvári ügyészséghez érkezett fejtelentés szerint Dolat-Dóc községben az ottani uradalom Vinze István nevű 35 éves alkalmazottját váratlan rosszullet fogta el és kinos szenvedés után rövidesen meghalt. Megállapították, hogy denaturált szeszt ivott és az okozta halálát. Az ügyészségnek jelentették az is, hogy Ciera-Győr községben egyszerre három ember halt meg hasonló körülmények között. Floare Teodor 62 éves, Coga Mária 48 éves és Copeu Ewa 42 éves gierai-gyéri lakosok ugyancsak denaturált szeszt ittak és ez okozta halálukat. Az eddigi megállapítások szerint a szeszt Deta-Dettán vásárolták. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

— Köztisztviselők munkaszolgálati megváltása. Timişoara-Temesvár város vezetősége úgy határozott, hogy a köztisztviselők a kötelező munkaszolgálat megváltása címén személyenként egyöntetűen 750 lejt fizetnek.

— Népesedési mozgalom Braşovban-Brassóban. (Saj. tud.) Braşovban-Brassóban 1942. április 1 és 1943. március 31 között 2003 gyermek született. 1615 személy halt meg. Ugyanezen idő alatt 743 házasságot kötöttek, 88 házasságot pedig felbontottak. Az év folyamán 80 braşovi-brassói lakos változtatott vallást.

— Távbeszélő-központot kap a timişoarai-temesvári város. Az egyes távbeszélő-beszélgetések számbavételére és díjazására való tekintettel Timişoara-Temesvár városa elhatározta, hogy a városházán távbeszélő-központot állít föl. A távbeszélő-központ szerelést megkezdtek.

— Halálhíradás. Kunt Jánosné, Kunt János nyomdai szedőgépész felesége, 58 éves korában a timişoarai Rusu Si-ranu-utca 20 szám alatti lakásán meghalt. Temetése ma, pénteken délután félnyolc órakor lesz az erzsébetvárosi katolikus temető kápolnájából.

— Braşov-Brassó város élelmezése. (Saj. tud.) A városi közellátási hivatal 62.758 kereszénynek, 2505 zsidónak, 16.640 ideiglenes tartózkodású egyének és 32.964 gyárat és közüzemek által ellátott munkásnak és tisztviselőnek adott ki élelmiszerjegyet. Összesen tehát 114.867 polgári személyt láttak el élelmiszerjeggel. A lakosság hetenként 4 napon át kapott kenyert és pedig napi 25 dekát és hetenként tegyszer 40 deka kukoricalisztet. A cukor fejadagja havonta 50 deka volt az elmúlt költségvetési évben. Olajat mindig a készlet arányában adtak a lakosságnak, az elmúlt pénzügyi évben összesen 108.535 kilót. A városi vágóhidon egy év alatt 6662 szarvasmarhát, 1452 borjút, 3933 juhot és bárányt, 14.865 sertést és 5 lovat vágták le fogyasztási célokra.

(*) Közgyűlés. A „Romca” braşovi-brassói hitélesítveket május hó 16-án délelőtt 10 órakor, elegendő számú tag meg nem jelenése esetén 11 órakor, tartja évi közgyűlést, melyre a szövetkezet tagjait ezúton is tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— Halális élelmezésmegőrzés. Cuc Milentie 50 éves timişoarai-temesvári utcasspró mehalaj lakásán hirtelen meghalt. Felmerült a gyanú, hogy élelmezésmegőrzés okozta halálát. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását.

— Vergyűjtő és vérkonzerváló állomás Sibiuhan-Nagyszomban. A sibiuhan-nagyszombai élettani intézetben vergyűjtő és vérkonzerváló állomást létesítettek. Az ott gyűjtött vért a sebesült katonáknál olykor szükséges véralómlásmentesítő műtétnek használják fel. Szívesen fogadják azoknak a személyeknek véradását, akik az emberbaráti cél érdekében jelentkeznek. Eddig körülbelül 300 egyén adott egyenként 100—250 gramm vért.

— Zsidók jelentkezése. A timişoarai-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli a Timişoara-Temesvárott tartozókór 1915—1946 korszakbeli s könnyű munkára, vagy átmenetileg alkalmazhatnának minősített, eddig be nem osztott zsidókkal, hogy május 15-én reggel 8 órakor jelenjenek meg a hadkiegészítő parancsnokság udvarán. A meg nem jelenőket hadbíróság elé állítják.

— Szabályszerű bizonyítványt kapnak a tanulók az iskolaév végén. A tanügyi kormányzat elrendelte, hogy az idén az iskolák az utóbbi évek szokásaitól eltérően szabályszerű bizonyítványt adjanak az iskoláév végén minden osztályban és minden egyes tanulóknak.

— A közmunkára vonatkozó vallomások benyújtása Braşovban-Brassóban. (Saj. tud.) A közmunkára vonatkozó vallomás céljára szolgáló nyomtatványokat Braşov-Brassóban is kiosztották. A munkaszolgálat, illetve ennek pénzügyi megváltása azonos a többi városban érvényes gyakorlattal. A közmunkával kapcsolatban a polgármesteri hivatal közli, hogy a közeli jövőben kiosztásra kerülő új élelmiszerjegyet csak az kapja meg, aki igazolja, hogy közmunka-vallomását benyújtotta.

— Adományok. A Kakuk-gyermekotthon javára P. Zs. (Rouati-Rónac) 200, a tűzkárosult Juhász-család javára K. L.-né Szűcs Mária nevében 200 lejt adományozott a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

— Újabb határidő engedélyezését kéri a város a munkaszolgálati nyilatkozatok betérjesztésére. Timişoara-Temesvárott tudvalevően lejárt az a határidő, amelyet a munkaszolgálati kapcsolatos nyilatkozatok betérjesztésére kitűztek. Timişoara-Temesvárott 35.400 munkaköteles lakos tartanak nyilván. A városi pénzügyi szolgáltat megállapította, hogy nem mindenki tevételet bejelentési kötelezettségének. A városi vezetősége tekintetbe veszi, hogy akadnak, akik a kitűzött időben távol voltak, viszont figyelemmel van arra is, hogy azokat, akik a munkakötelezettséggel kapcsolatos nyilatkozat betérjesztését elmulasztották, súlyosan megbüntetik. A város ezért elhatározta, hogy a miniszteriumtól újabb határidő engedélyezését kéri a bejelentések betérjesztésére, hogy ily módon mindenki eleget tessen kötelezettségének. Minderesetre csak néhány napos határidőről lesz szó.

— Ingyen selyemhernyó a tenyésztőknek. A timişoarai-temesvári állami selyemhernyó tenyésztési központ (Regale Mihai-ut 21) közli, hogy tenyésztési céljaira ingyen selyemhernyót adnak a jelentkezőknek. A selyemgubórt a földmívelési miniszterium az átvételkor 400 lejt fizet kilogrammonként.

— Kutya csak pórázon és szájkörrárral vihető az utcára. Timişoara-Temesvár városa, mint már régebben jelentettük, saját kezelésébe vette a gyepmesteri szolgálatot. A városi hivatalos közlönyben, most jelent meg az erre vonatkozó szabályrendelet, amely többek között arról intézkedik, hogy kótor ebeket reggel és délután olyan időben kell összefogdosni, amikor nincsen nagy forgalom. Az elfogott állatokat nem szabad kizozni. A kutya tulajdonosa a városi állatorvosi hivatalhoz intézett kérvény alapján visszakaphatja kutyáját, ha az elfogatástól számított 48 órán belül adta be a kórvényt. Ilyen esetben 500 lejt fizet. A megfilyes alatt lévő állatok nabi ellátási díja 60 lej. Nagy állat hullájának elszállítási díja 600, kis állaté 300 lej. A gyepmesteri telepen az állatok kiirtását villamosárammal végzik. A szabályrendelet állati hulla-hamvasztó felállítását is kihatásba helyezi. Egyelőre az „állattemetőben” állandóan két szabályszerűen megasott gödröt kell készítenként tartani. A szabályrendelet végül leszögezi, hogy ebeket csak pórázon és szájkörrárral lehet az utcára vinni. A család házakon kívül az udvaron is megköve kell tartani a kutyákat, jól elkerített udvarokon csak este 9 órától reggel 6 óráig mozoghatnak szabadon ezek az állatok.

— Mozik műsora. Péntek, május 14: Timişoara-Temesvár: Apollo: „Pat és Patachon mint rendőrök” (Attila Hörbiger, Lizi Holzschuh, Hans Thimig), Capitol: „A kedves”. Corso: „A leányotthonban” (Amadeo Nazzari, Lia Silvi), Thalia: „Miért tetted, Veronika?” (Gusti Huber, Wolf Albach-Retty). — Arad: Aro: „A névtelen lovag”. Corso: „Egy szegény ifjú története” (Ermene Zaccagnini, Amadeo Nazzari, Caterina Buratto), Forum: „Mi muzsikuss lelkek” (Ise Werner, Viktor de Kova), Urania: „Szerelemből elégtelen” (Luise Ullrich, Johannes Heesters).

— Ügyeletes gyógyszerárak. Péntek május 14: Timişoara-Temesvár: Belyáros: Irgalmasok (Sft. Ioan-utca 5), Gyárvaros: Jahner Rudolf (Stefan cel Mare-utca 3), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut 27), Józsefváros: Gotterbarm (Vacarescu-utca 33), Mehala: Chioreanu, — Arad: Janka (a betegségyelzővel szemben), Bufta (Avram Iancu-tér). — Fratelia-Ujksoda: Panajoth, — Freidorf-Szabadfalu: Eremici.

FORUM-MOZI, ARAD

TELEFON 2-10.
Híradások 3, 5, 7 és 9-kor

Ma. Az évad legpazarabb kiállítású zenés, táncos, revü-filmje

Mi, muzsikuss lelkek...

ILSE WERNER, VIKTOR DE KOWA, EDITH OSS

A háborus sebészet az idők folyamán

„Cheirurgos”-nak nevezték a régi görögök a katonai „seborvos”-t és ez a szó azóta az orvostudomány nemzetközi műszava lett, melynek csengése a mostani háborus időkben ismét közeledni kezd eredeti jelentéséhez. Vég-eredményben természetes is ez, hiszen köztudomásu, hogy a sebkezelés tökéletesítésében a háborus idők mindig nagy szerepet játszottak.

Az emberi testen végzett sebészeti beavatkozások története már a legrégebbi óskorba nyúlik vissza. Ha a legrégebbi felsőegyiptomi sírleteknél „csak” combtöréseknek sinberakkással való gyógyításáról van is szó, ez mindenesetre minden elismerést megérdemlő magas színvonalon mutatja be az óegyiptomi orvostudományt, ha például a közép-korra gondolunk, amikor az ókor fáradtságosan összegyűjtött chirurgia ismeretei majdnem teljesen feledésbe merültek. Az asszír—babiloni ékirások hasonlóképpen

AZ ÓKORI ORVOSTUDOMÁNY VIRÁGZÁSÁNAK

tanulni. Hamurábi például világhírű törvénygyűjteményében, a világtörténelem első törvénykönyvében — ez természetesen nem „könyv”, hanem köszlop alakjában maradt ránk — már az orvosi felelősség kérdését is törvényesen szabályozza. Annak, hogy az utókor az egyiptomi orvostudományról mégis többet hallott, csak az a véletlen az oka, hogy Egyiptom földjéről nagyobb számú sebészeti, nőgyógyászati, gyógyszer-tani és állatorvostani leírást tartalmazó papirusz maradt fenn.

A régi Görögország orvosairól először az Iliász és Odüsszeia tudósít. E szerint már akkor is voltak orvosok, akiknek az volt a feladatuk, hogy a csata után a sebesülteket bekötözzék, erősítő italokat nyújtsanak nekik és elszállásukról gondoskodjanak. Céhiük védnöke Asklepios, Apolló fia, a tesszáliai eredetű gyógyító isten volt, aldről botra tekerődő kigyót tartó szakállas ember alakjában számtalan kőbe vésett vagy márványba mintázott ábrázolás maradt az utókorra. A kigyóbot, az ugynevezett Aeskulap-bot egyébként a modern orvostannak is közismert jelképe.

A modern tudományos orvostan azonban az Aeskulap-botnál is többet örökölt a görögöktől. Hippokratés a legnagyobb görög orvos, aki egytálla joggal számíthat az emberiség egyik legnagyobb orvosának is, volt az, aki az orvosi kés művészetét először gyakorolta szigorú tudományos alapon. A görög iskolák az orvostudományban még a római birodalomban is vezető szerepet játszottak. A görög orvosi tapasztalatok gyakorlati felhasználásában azonban

A RÓMAI SZERVEZŐKÉPESSÉG

szerezett nagyobb érdemeket. A rómaiak már igazi katonai kórházakat állítottak fel, melyek páciensek túlnyomó részét állítólag teljesen egészségesen tudták elbocsátani, sőt Augustus császár lábadozó katonái számára üdülő otthonokat is építtetett.

Aulus Cornelius római író, aki Tiberius idejében élt és főképpen görög orvosi munkákra támaszkodott „De Medicina” című munkájában már hólyagkö- operációkról, plasztikai műtétekről, sérvoperációkról stb. is említést tesz. Antylos görög orvos a Krisztus utáni második században már a sebeknek béihurral való bevarrását is gyakorolta.

A régi Európában az a földközvetleni országokban az operáció már régen, időszámításunk előtt gyakorlatban volt. Az indiai orvostudomány története hasonlóképpen ősrégi hagyományokra hivatkozhat. Jellemző, hogy már a szépségműtétek is előfordultak. Az 1800. év előtti Indiából például egy orrplasztikai operációról is adataink vannak. Ez az aránylag magas tudományos színvonal természetesen nem akadályozta, hogy a

Tiheni

Talpraállító levelek

Írta: FARAGÓ VILMOS

Április a küzdelem hónapja, az élet küzdelme a halállal. Május az élet dalának hónapja. Az életerőt jelképezi minden kipattant rügy, minden fűszál. Az élet szépségét hirdeti a ragyogó nap-sugár szármaibontogató sok-sok kék, sárga, fehér virág. Az élet boldogságát dalolják fényben, melegben fürdő, csiseregő madarak. Az élet lüktetését érezzük, mikor illattól bódultunk megálunk a fakadó nyüzsgő, mozgó, zöldbe öltöző s a tavasztól megmámorosodott természetben.

Napsütéses májusi délután én is elindultam, hogy élvezzem a virágba s lombba boruló természetet. Utam a hegy lábánál megbúvó, kicsi, fehérre meszelt ház előtt vezetett el, amelynek alsó végén veteményes kertecske húzódik. Borbála néni lakik benne. Öreg, nyugdíjas bányász-asszony, ugyancsak özvegy bátyjával. Akkor vettem észre, hogy a kertben foglalatokodik a jó öreg asszony, amikor dicséretesséssel rámköszöntött.

— Mindörökké! — fogadtam. — Hát hogy van Borbála néni? Látom, már meggyógyult.

Megálltam a léckerítés mellett egy néhány szóra.

— Meggyógyultam, hála Istennek! Hej! plébanos ur, sose hittem volna, hogy egy levél így talpraállítsa az embert.

— Miféle levél? — kérdeztem hamiskán, mintha még nem tudnám.

— Hát, akit a fiam írt, merthogy az gyógyított meg engem. S nem tudok eleget hálát adni a jó Istennek, hogy életben van az én egyetlen, jó fiam, s most már csak azért imádkozom, hogy még csak addig éljek, hogy még egyszer meglássam az én Balázstomat.

Az ősi hitét vívott harcokban annyi vérel megszentelt szülőföldről hozta magával vallásos lelkiületét Borbála néni. Gyermekei az édes anyatejjel szívták magukba a hitűséget, a vallásukhoz való tántoríthatatlan ragaszkodást, Leányai ugy mentek férjhez, hogy abba, hiba nem esett. De legény volt a talpán egyetlen, életben maradt fia is, Balázs.

Balázs még pendelyes legényke volt, amikor szülei elhagyták a fenyesékek alját, hogy a bükkös erdő völgyében keressenek megélhetést. Az égető, örökzöld fenyők között is bányász volt Balázs megboldogott apja. A bükkfalombos hegyek völgyében meghúzódó bányatelepen csakhamar megbecsülést szerzett becsületes, munkás keze. Az elején jól ment minden, kis házat is épített. A megérdemelt nyugdíj mellett a házikó s kert maradt halála után feleségére, Borbála nénire. A leányok már mind férjnél voltak, csak Balázs volt még legénysorban, amikor édesanyja előzvegült.

Balázs még az apja keze alatt mint csillás kezdte a bányászok nehéz életét. Amikor apja bányalég-robbanás okozta szerencsétlenség áldozata lett, akkor már segédvájár volt. Apja halála Ba-

gyógyítás művészetének gyakorlásában a természet rejtejt erői, a démonok és szellemek a papi hatalom támogatásával, mint az egyiptomiaknál, babiloniaknál és görögöknél, itt is nagy szerepet játszhassanak.

A klasszikus ókor virágzó orvostudománya után a középkorban rendszeres sebészeti ismereteknek nyomát is alig lehet találni.

A HADSEREGEK NYOMÁBAN

járó kőoperálók, hálgyosebészek, fogtörők úgy gyakorolták mesterségüket, ahogy éppen mestereiktől tanonckorukban eltanulták, fejlődés-

lázst is mellen ütötte, napokig nem ment le a bányába, s már-már ott akarta hagyni, hogy más megélhetést keressen, de aztán mégis győzött benne az ősi virtus, rendesen eljárt „sítibe”. Apja fia volt, szerette a bányát, szerette a munkát, jól is kerestet.

Azonban jöttek nehéz napok is, kevesebb lett havonta a „síttek” száma, válogatták a munkásokat is. Az egyik tavaszon Balázs legtöbb társa vajúrrá lépett elő, s ő néhányadmagával továbbra is csak segédvájár maradt. Ez nagyon elkésértette, megint ott akarta hagyni a bányát, édesanyja alig tudta megvigasztalni s visszatartani.

Öszre olyan fordulat állott elő, hogy senki és semmi, még az édesanyjai szó se tudta maradásra bírni Balázst és elment.

Balázs vigasztalta síró édesanyját, hogy ne busuljon, ha már a ház és a nyugdíj miatt nem mehet vele, ígerte, hogy szorgalmasan írogat majd. Jövőgettek is a levelek: jól van, jó munkát kapott, szeretik a társai, fellebbvalói, s a boldogsághoz éppen csak az édesanyja hiányzik.

Egyszer aztán hosszabb ideig nem jött levél. Lehet, hogy írt, de valahol utközben elakadt. Aggódo félelem fogta el az öreg asszonyt. Ezen idő alatt a szomszéd faluba valaki azt írta, hogy Balázs baleset érte, talán bele is halt sérülésébe. Amikor ez a hír a Borbála néni fiúbe is eljutott, annyira megviselte, hogy ágyának dőlt. A beteg asszonyt meg is látogattam, vigasztaltam, hogy nem szabad így elhagyni magát, hátha nem is igaz a hír.

— Plébanos ur, éjjel-nappal azért imádkozom: Istenem, ne legyen igaz a hír, hogy életben legyen a fiam, hogy még láthassam egyszer, mert ha nem, én abba belehalok.

— Ne busuljon, Borbála néni, hiszen, ugye, azt írták, talán bele is halt; a talán még nem bizonyosság.

— Dehát már olyan régen nem kaptam a lelkemtől levelet.

— Ugye, az még semmit sem jelent, mostanában megnehezült a levelek járása. Meglássa, egy szép napon csak betoppan a postás megint.

— Adná a jószágos Isten, mert engemet az orvosok már ugye tudnak meggyógyítani.

Három hét múlva megjött a várva-várt levél az örömhírral, hogy Balázs jól van és egészséges.

A napsütéses májusi délutánban is inkább azért indultam ki a szabadba, hogy Borbála nénivel találkozom.

— So'se hittem volna, hogy egy levél így talpraállítsa az embert, — mondotta a derék édesanyja.

Igen! kellene az életben talpraállító levelek is, amelyeket szerető szívek küldenek aggódo lelkeknek. Hiszen néha egy-egy sor írás attól, akit szeretünk, akit féltünk, talpraállít, lendületet, erőt ad az élet kisebb-nagyobb keresztjének tovább hordozásához.

ről szó sem volt. A könnyebb beavatkozásokat a borbélyok végezték, akiknek „tudománya” rendszerint csak a válogatás nélkül minden betegségnél alkalmazott érvágásban és köpölyözésben állott. Amikor a középkor vége felé, az orvostan mélypontját elhagyva, emelkedésnek indult, a sebészet még mindig kilátástalan helyzetben tengődött: az orvosok a sebéseket nem akarták elismerni. Ez a szakadék évszázadok folyamán csak lassan tűnt el és eltüntetésében különösen néhány halhatatlan nevű katonarvos szerzett nagy érdemeket, (MN).

Borzalmas négyes gyilkosság az aradmegyei Curtici-Kürtös közleges határában

Arad. A közeli Curtici-Kürtös közleges határában, néhány kilométernyire a falutól, Fackelmann Márton gazdálkodó tanyáján két nappal ezelőtt megdöbbentő négyes gyilkosság történt. A szörnyű büntényről a nyomozás során az alábbi részleteket állapították meg:

Eddig még ismeretlen tettesek az est beálltakor belopódtak a gazdálkodó házában pitvarába és ott elrejtőzve, várakoztak mindaddig, amíg a tulajdonos és családja, valamint a családsegítő nyugalomra tért. Valószínű, hogy éjjel Fackelmann gyanus zajt hallhatott, mert kilépett a lakásból. Ebben a pillanatban a gyilkosok egyike rátámadt és több fejszeapással leterítette a gazdálkodót, aki holtan zuhant a földre. A támadók időközben már behatoltak a lakásba. Fackelmanné félelmében az élesekamrába menekült és bezárkózott, hátraahagyva a családét, annak kisleányával együtt. Az elvetemült gonosztevők gondolkodás nélkül rávetették magukat az anyára és gyermekeire, akiket rövid dulakodás után megölték, majd feltörték az élesekamra ajtaját és néhány baltacsapással meggyilkolták a gazdálkodó feleségét is.

A véres esemény rendkívül rövid idő alatt és olyan csendben folyt le, hogy Fackelmann többi alkalmazottja nem ébredt fel álmából és csak kora reggel fedezték fel a borzalmas büntényt. A ház bejárata előtt ráakadtak a gazda hatalmas vértócsában felváltó holttestére, majd a lakásban megtalálták a gyilkosság másik három áldozatát is. A gyilkosokról azonnal jelentést tettek a csendőrségnek. A curtici-kürtösi és maceai-mácsai csendőrség nyomban kiszállt a büntény színhelyére, ahova megérkezett Aradról a vizsgálóbíró, a törvényszéki orvos és a csendőrlégi kiküldöttje. A széleskörű vizsgálat során az a gyanu merült fel, hogy a négyes gyilkosság bosszúból történt.

SPORTHIREK

A timisoarai-temesvári kerületi bajnokság vasárnap esti műsora: Electrica—UBI, Electrica-pálya, harmadnegyed négykor. Banatul—Progressul, Banatul-pálya, félnégykor. A Chinezul-CAMT szabadnapos, mert a visszalépett Juvenus elleni két pontját játék nélkül kapta. Ifjúsági bajnokság: Chinezul-CAMT—Electrica, Banatul-pálya, félhatkor. CFR—Vulturii, CFR-pályán félháromkor. Ripensia—CFR barátságos mérkőzés lesz még vasárnap az Electrica-pályán félhat órai kezdettel.

Teniszmerkőzéseket játszanak Budapesten a város bajnokságáért valamennyi számban. Az első két nap fontosabb eredményei: Asbóth—Király 6:0, 6:0. Szigeti—Szentpéteri 6:2, 6:2. Katona—Magyar 6:2, 6:4. Mayer dr.—Szikovics 6:2, 6:0. Dalos—Kanta 6:1, 6:2. Szigeti—Romhányi 6:4, 6:2. Asbóth—Szilvassy 6:3, 6:2.

Uj világesesot szozott a német Gisela Grass a 100 m-es melluszásban 1:19.8 idővel. A Lipésben tartott versenyen Grass az első 50 és az utolsó 20 métert pillangózáva uszta.

Középiskolai atlétikai viadalt tartottak Budapesten, Ime néhány eredmény: 100 m: Hidvéghy 11.4, 200 m: Mencei 24.0, 800 m: Wolfram 2:00.3, magasugrás: Balogh 165 cm, 5×400 m: Szent István felsőkereskedelmi 4:57.

Hitelesítették Ambrózi Jenőnek, s MAC sulyemelő bajnokának tavaly elért világsucseredményét, amelyet a két-karos nyomásban 109 kg-mal állított fel.

BORA étterem,

ARAD, Bratianu-utca 7.

Uj vezetési alatt, szombat, május 15-én, teljesen átalakítva, ujra megnyílik. Elsőrangú konyha, grater, billé, kitűnő borok, Mérsékelt árak

Apróhirdetések

STANDARD-rádió, 4-lámpás, eladó. Arad, Cosbuc-utca 18. (1277)

ELVESZETTÉM Donath névre szóló személyazonossági igazolványomat. Kérem a megtalálót jutalomért adja át Weinberger textil-üzletében. Arad, Metianu-utca 15. (1278)

EGY öltöny ruha eladó. Arad, Dr. Ratiu-utca 34. (1279)

KERESZTENY, 50-éves mindenest Bucaresti részére, alkalmazok jó fizetéssel. Zinner, Arad, Metianu-utca 1. (1280)

ELVESZETT Szabó Adalbert névre szóló mesterkönyv, személyazonossági és kérék-pár-gazdálvány. Megtalálót kérem, jutalomért adja át Reclama-hirdetőben. Arad, Eminescu-utca 4. (1281)

KÖNYVTARAKAT, Révai-, zenei, technikai és művészeti lexikont veszek, címeiket Arad, 18-25-ös távbeszélőn kérek. (1283)

REGÉNYEK, orvosi, állatorvosi és gazdasági szakkönyvek, lexikonok és rómkői eladó. Megtekinthetők délutánoként. Arad, Sinagoga-utca 2-4 alatt. (1284)

KÉZÁPOLÓ kisasszonyt, jó munkaejét, alkalmazok. „Salon Teresia” Arad, Eminescu-utca 15. (1285)

TÜZIFARA előjegyzést elfogad még Boros fetelepe és szénakereskedése, Arad, Cantacuzino-utca 63. (1286)

MOSÁST, vasalást vállalom. Házhoz is megyek. Arad, Ratiu-utca 53, 1. ajtó. (1287)

HAZAK, FÖLDEK, szőlők, malmok eladása, vétele, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95. (576)

BUTOROZOTT szoba kiadó, Arad, Gojdu-utca 15. (1288)

MINDENES bejárónót alkalmazok, Arad, Remus-utca 29. (1289)

GÉPMUNKÁST, asztalos gépekhez értőt, azonnal alkalmazok, jó fizetéssel. Arad, Dna Balasa-utca 53. (1290)

JÓL FŐZŐ középkorú mindenest magános ruházatot felfogadok. Címeiket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (1291)

ANGORA nyulakat, tiszta fajt, vennék. Címeiket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (1292)

KÖNYVSZEKRENY eladó. Arad, Marasesti utca 44/a. (1293)

MAGANHAZBAN egy szoba üresen, esetleg butorozva, egy személynek kiadó, ugyanott egy varrógép eladó. Cim Reclamanal, Arad, Eminescu 4. (1293)

ÖTVEN éven felüli mindenest főzőnót, jó fizetéssel alkalmazok. Arad, Elisabeta-körút 13, II. emelet. Jelentkezni délelőtt 11-ig. (1294)

MŰVESZI tervezési ebédő eladó, Arad, Maresal Avarescu-utca 6. (1295)

BEJÁRÓNÓT alkalmazok, Arad, Dr. Ioan Németh-utca 2, 2. ajtó. (1296)

SÓTÉTKÉK, Szepessy-féle gyermekkosci olesón eladó. Arad, Iosif Vulcan-utca 12. (1297)

GYERMEK-sportkocsi, jó állapotban lévő, eladó. Arad, Miron Cristea-utca 3, 2. ajtó. (1298)

AKKORDEONT bérbe vennék. Címeiket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (1299)

KORSZERŰ gyermekkocsi eladó. Arad, Otuz-utca 80. (1300)

GHIOROCAN, központban nagyon szép ház, parkirozott udvarral, 3 szoba, mellékkeliséggel, eladó családi okokból. Cim: Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (1301)

TISZTIVISELŐ óráknyelvést, levelezést, regisztrerek rendezését vállalja. Címeiket „Tisztiviselő” jellegére Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (1305)

KÖMÖVES munkát, javítást olesón vállal. Mester emitt vállalkozó. Arad, Numa Pompiliu-utca 54. (1303)

Timisoarai leányok
CONSO-MUZI Telefonos 38-95
 Mindig tavasz van a leányszívekben és:
A leányok között
AMEDEO NAZZARI, LIA S. LEVI, VIVI GIOI

HATSCHÉK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő: 16-95. Szólobajjalok. Összegek ezrekben. Hegyaljai 27 holdas, elsőrendű szőlő, gyümölcsösök! 15.000. — Hegyközségi hétoldas nyántalan, épületekkel, felszereléssel 2000. — Ötoldas jöfevésű 1500. Ugyanott épület nélkül négyoldas 1000. — Országuton, 2-szobás, kolnával, felszerelés, egyholdas szőlő, gyümölcsfákka: 550. (1307)

KERTI BERENDEZÉS, összecsuksukható ágy, fürdőszoba, mosdó eladó. Arad, Alexandri-utca 6 ajtó 5. (1304)

IGEN JÓL FŐZŐK, mindenest bejárónónék ajánlkozom, bizonyítványokkal. Címeiket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (1302)

KEREKES KUT, állvány, pléh tetővel eladó. Arad, Dragos Voda-u. 4. (1303)

SÓTETSZÜRKE brokát selyemfüggöny, kis konyhaszekrény, összecsuksukható fehér vaságy ruganyos betéttel eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (1309)

VARRÓLEÁNYOKAT, önálló munkaejőket, valamint kéziéányokat jó fizetéssel felfogadnak azonnal. Timisoara IV., Bratianu-utca 15, II. em., 45-ös ajtó alatt. (3426)

KÖNNYŰ, oldalas (dumba) kocsik, fele-amerikai íróasztal, gépszajak, úszerszám, mérlegek, kétkerekű kézikocsi, tárgoncák, tűziaprítógép, körfűrésztengely, körfűrészlapok, használt állapotban lévő kocsi-tengely, valamint kerek eladók. Baron-fatelep, Timisoara II., Cogalniceanu-utca 4 szám alatt. Távbeszélő 44-76. (3427)

NŐI kosztüm eladó. Timisoara II., Neptun-fürdő épülete, 10-es számú ajtó. (3428)

ELADÓ 4-es Hofherr-Schranz, Clayton-Schutleworth-féle golyós cséplő, gyári száma 86 610. Markovics Géza, Timisoara VI., Fröbl-utca 46. (1428)

NAGY argaman-szőnyeg, damasztból készült asztalterítők, szájkendőkkel, lizetes láda, fehér vaságy eladó. Megtekinthetők délelőtt Timisoara, Kunz-sor 1, II. em., 12, Apollo-mozinál. (3469)

Ma utoljára **Amedeo Nazzari** legjobb filmje
A névtelen lovag
 Szombatól a német filmipar leghatalmasabb filmje
A hamis eskü

EGYSZEMÉLYES, oldalszekrényes, sőtét dióhéncser (rekammer) és egy nagy láda, erős vasalással és zarral eladó. Arad, Sarmiseghetuza-utca 9. (1308)

TANULNEK kesztyűkészítést, batikfestést és klóphézést. Címeiket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (1310)

ELADÓ 1640 négyszögű villaszerű ház, kolnával, tele szőlő, tele parlag, sok gyümölcstával, a főúton 8-as megálló közelében, ugyanott teljes méhecseládák, 16 családra valók, eladók. Morschel Jakab, Covasinti, 8-as megálló. (1311)

VENNÉK téglaprést vagy agyagkeverőt, használható állapotban lévő. Ajánlatokat kérünk képesség és Hp. megjelöléssel. Teodor Ardelean, Dud, posta Tarnova, Aradmegye. (1314)

VADONATUJ fekete szakó kabát mellényel és hozzávaló legfinomabb szövettel készült angol nadrággal 17.000 lejért, nyári fresko szakó kabát haterosztasz lejért, IV. kerület Bratianu-utca 36. szám, jözsefvárosi pályaudvar mellett Baum Zoltán szabónál eladó. (5272)

UJ TÁBLASKOCSI, 2000 kg. hordképességű és egy kétkerekű kéz. kocsi eladó. Timisoara IV., Budai Deleanu-utca 5. szám. (4085)

ELADÓ sürgösen egy nagyon jó, 3+1 lámpás Telefonken hálózati rádió. Cim: Timisoara V., Str. Cloşca 4a. (3403)

JEGYSZEKRENY, kétajtós, eladó. Egyajtós veszek vagy cserélek. Ugyanott lámpa, kisasztal, disztárgyak, valamint ruha eladó. Timisoara, Ion Ghica-utca 2, II. em., 4, esegő a konyhánál. (3403)

URANIA: döntő sikerű filmek színháza Arad TELEFON 12-32
 Ma utoljára **Szerelemből elégtelen**
 Szombaton országos premier! 250 girls és 50 tagu zenekar közreműködésével a
Fájdalom melódiája

ÁPOLÓNONEK vagy házvezetőnőnek menne keresztyény, idősebb, művelő asszony. Arad, Dr. Ratiu-utca 48. (1313)

ELADÓ eimből készült fürdőkád, egyszerű konyhaszekrény, szobaklozett, ágytál, éjjeli-szekrény, 10-literes zománcozott fazék, függönytartó, valamint összecsuksukható ágy. Timisoara, Sft. Ion-utca 7, földszint, 10. (Irgalmasok mellett.) (3407)

ELVESZETT férfi-karóra, Carol-körút és a Capitol utszakaszán. A becsületet megtalálót kérik, adja át jutalomért Timisoara III., Carol-körút 29, földszint, 2. szám alatt vagy 46-65 távbeszélő szám alatt jelentkezzen. (3424)

TRAKTOROKAT, traktor-részeket, motorokat, gőzgepeket, cséplőket, valamint herefejtő berendezéseket (apparátusokat) azonnalra szállítunk, cserélünk, veszünk. Közvetítőket díjazunk. Friedrich Desider, Timisoara, Cogalniceanu-utca 3. sz. (2803)

FŐRFIÖLTÖNY, középtermre való, kifogástalan állapotban lévő, további keréknár-lámpa dinamóval, eladó. Megtekinthető 1-3 óra között. Timisoara II., Noua-utca 12. Fuchs. (3418)

SEPRUKOLÓ, valamint seprü-varrógép eladó. Cim Timisoara IV., Preyer-utca 2, 5. ajtó. (3430)

ELADÓ alacsony termetre való, tavaszi öltöny, trenchcoat, valamint fekete, női kosztüm. Timisoara III., Wilhelm Mühle-utca 13 sz., 2. ajtó. Megtekinthetők csak délelőtt. (3431)

GYÖNYÖRŰ kanadai ezüsttróka eladók. Megtekinthetők 1-4 között. Timisoara, Eugen de Savoya-u. 9, II. em., 25. (3401)

FEHÉRVARRÓNÓT állandó munkára felfogad Rocco, Timisoara, Eugen de Savoya-u. 12 szám alatt. (3402)

MINDENEST azonnal felvesz dr. Oberst, Timisoara III., Carol-körút 3. (3409)

BEJÁRÓNÓT, rendeset, megbízható felfogadnak Timisoara III., Mihai Viteazul-u. 7 szám alatt. Legalsó csengő. (3411)

ÜGYES VARRÓLEÁNYT, önállóan dolgozó kéziéányt, valamint tanuló alkalmas Salon Maria, Timisoara I., Mercu-utca 4, I. em. (3410)

BEJÁRÓNÓ a déli órákig állást vállalna. Timisoara III., Doja-utca 26. (3412)

FIKOS autoszonyeg, lepedok, törülközők, festmények, kristályüvegek, csodanyásztaika eladó. Timisoara IV., Budai Deleanu-utca 28 sz., 2. ajtó. (3413)

HAZVEZETŐNŐNEK menne megbízható, a háztartás minden ágában jártas, kifogástalan munkaeő magános ruház vagy urinőhöz. Vidékre is megy. Címe: Timisoara IV., Pop de Basesti-utca 33, 9. ajtó. (3414)

SZAKÁCSNÓT, kifogástalan, jó bizonyítványokkal rendelkezőt, felfogadnak Timisoaran I., Diaconovici Loga-körút 24 sz., 5-ös ajtó. (3416)

ISKOLAPAD, elemista tanulóknak alkalmas, gyermekágyóba való sodronybetét eladó. Megtekinthető délután 3-6-ig. Timisoara III., Domnita Balasa-u. 19, 6-os ajtó. (3415)

KORSZERŰ ebédő eladó minden elfogadható áron. Timisoara III., Odobescu-utca 68 sz., 3. ajtó. (3417)

2 JÖMEGJELENÉSŰ kiszolgálóéányt, kik románai és németül tudnak, azonnal felvesz jó fizetéssel Sonleitner, culkrásza, Fagaras. (4124)

IRODABERENDEZÉS, fekete, uriszobának is megfelelő, továbbá jó írógép (Smidt Premier), 8-személyes finom, étkezőkészlet, keleti szmirnazonog, 3x2 méretű, eladó. Cim a timisoarai kiadóban. (3419)

FIATAL, megbízható, nyelveket beszélő, művelő kisasszony titkárnői állást kaphat ügynői irodában. Orich, Timisoara I., Sft. Ioan-utca 7 szám alatt. (3420)

RÁDIÓ és jó állapotban lévő férfikerékpár eladó. Timisoara II., Ofcea-utca 1, a házmenet. (3421)

LAKÁCSERE. Átadó Timisoaran II. kerületi, 3-szobás lakás hasonló I. kerületi lakásért; egyszerű lakrész (garconier) központi fűtéssel I. kerületben hasonló III. kerületi lakásért. Orich-iroda, Timisoara, Sft. Ion-utca 7. (3406)

SINGER-féle, karikahajós, szabó-varrógép, valamint Minerva Rall Fogall-fele bőrvarrógép eladó Timisoaran II., Ion Creanga-utca 5 szám alatt. (3429)

50-EVEN felüli önállóan főzni tudó mindenest, esetleg bejárónót keresnek Timisoaran III., Domnita Balasa-utca 11, I. em., 4 szám alatt. (3408)

ZÄHRINGER férfikalap-műhelye átdolgoz korszerű, divatos formára Habig, Borsalino, valamint panama-kalapokat. Vegyileg tisztít is. Timisoara I., Lono-vegys-utca 4, püspöki palota. (3423)

IDŐSEBB nevelőnő és csecsemőgondozóni, sok évi gyakorlattal bíró, fél-napi elfoglaltságot keres. Timisoara II., Negruzi-utca 9. (3422)

ELADÓK angol szövettől készült kosztümök, 37-es cipők, ruhák, bluzok. Megtekinthetők 1-4-ig. Timisoara I., Eugen de Savoya-u. 9, II. em., 15. (3400)

RUHASZEKRENYT, fehérét, festettét, keresnek megvételre. Jelentkezni 8-11 óra között Timisoara, Mercy-utca 5, I. 1. ajtó cim alatt. Ugyanott eladó 42-es vadonatuj férfi lakkecipő. (3425)

KIADÓ 2-szobás lakás fürdőszobával Timisoaran, Maria-szobor közelében, továbbá 4-szobás villalakás a III. kerületben. Orich-iroda. Timisoara, Sft. Ion-utca 7. Távbeszélő: 43-59. (3405)

KÉT szmoking-öltöny, finom kivitelben középtermre való, továbbá 42-es, férfi fél-cipők, valamint sárga, plüsből készült drapéria, jutányosan eladó. Megtekinthető 9-4 óráig. Cim a timisoarai kiadóhivatalban. (3398)

100 Kgr-os MÉRLEG, kerti pad, kerti gmicse, permetező, nyirággy, valamint önfűtő fürdőkád eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36, II. em. 25. (4114)

KERESEK jól főző mindenest. Dr. Petrovici, Timisoara, Diaconovici Loga-körút 49. (6000)